MANIFEST 26 D’ABRIL. DIA DE LA VISIBILITAT LÈSBICA

24 d'abril de 2021

L’any 2008, tres anys després de l’aprovació del matrimoni igualitari, es va acordar el dia de la Visibilitat Lèsbica per iniciativa de Federació Espanyola de Lesbianes, Gais, Trannsexuals i Bisexuals (FELGTB) . La seva commemoració en el món encara és incipient, però va tenir especial acolliment a Sud-amèrica. Per exemple, a l’Argentina, és un dia per a recordar l’assassinat de Natalia Gaitán pel pare de la seva núvia, i també per a reclamar diferents injustícies molt pròpies en el moviment lèsbic.

Per això**, recordem aquesta V de Visibles, perquè revivim aquest gest que ens va empoderar en el seu moment, que ens va impulsar a expressar-nos en llibertat sent qui som i estimant a qui estimem** i, sobretot, a nosaltres mateixes. Perquè quan et trobes a tu mateixa i acceptes qui eres, pots sentir-te més forta. Reconèixer-te en altres com tu, tot i les diferències, et fa no sentir-te ni sola ni aïllada, perquè ser diverses adquireix un valor positiu.

No obstant això, per què es necessita un dia de Visibilitat Lèsbica?

En primer lloc, perquè els moviments feministes tenen molt a veure amb el lesbianisme. Una de les lluites encara pendents consisteix a reconèixer a les dones com a persones amb els seus propis desitjos sexuals, després d’haver estat negats, prohibits, reprimits i invisibilitzats al llarg de la història. Sobre aquest tema, a les dones mai se’ls ha percebut com a subjectes “pensants” ni amb desitjos propis, sinó com a subjectes desitjats per i per als homes. Això ha generat un buit especial en el reconeixement de les dones lesbianes per “prescindir” d’un home heterosexual.

D’altra banda, val reconèixer que avui dia diferents dones de classe mitjana hagin passat de l’àmbit domèstic al laboral amb cert reconeixement públic, encara amb moltes desigualtats, com les bretxes salarials a nivell mundial, ens ha de fer seguir en una igualtat real. No obstant això, aquesta visibilitat que floreix ve acompanyada amb el silenci de les dones lesbianes, tant dins i fora de l’armari, pel conservadorisme dels seus centres de treball. Si bé ara està prohibit que puguin ser acomiadades per motius d’orientació sexual, això pot portar a certs actes de lesbofòbia subtils com assumir l’heterosexualitat immediata, així com realitzar preguntes incòmodes: “i tu tens nuvi?”, “llàstima que siguis lesbiana”, “no m’imaginava que ho fossis, és que no ho sembles” etc.

Dins del mateix col·lectiu LGTBI, els homes gais tenen més notorietat pública, mentre que les dones lesbianes són vagament esmentades en les lluites i manifestacions. No són exempts els estereotips de masculinitat tòxica adjudicats en elles, tal com succeeix amb els homes heterosexuals amb els mandats de mostrar-se forts i no mostrar vulnerabilitat. És per això que són necessaris els esforços per a una visibilitat lèsbica més present i plural en l’espai públic, així com eines per a donar resposta a la lesbofòbia, també invisibilitzada.

La lesbofòbia és present en la nostra societat, durant l’últim any, des de l’Observatori Contra l’Homofòbia hem detectat un dèficit en les incidències rebudes, i és per aquest motiu que hem engegat una campanya d’atenció específica per a dones lesbianes (cis o trans). Les situacions rebudes són heterogènies des de la censura a un mural que expressa afectivitat i sexualitat entre dones, la invisibilitat de la homomaternalitat en formularis institucionals que no tenen en compte aquesta estructura familiar a la no acceptació de relacions lèsbiques per part de la família, per posar alguns exemples. Continua sent necessària l’efectiva implementació de la Llei 11/2014 per a garantir els drets de les persones LGTBI, adequar les mesures i resoldre els problemes en el

circuit del protocol de reproducció humana assistida, és un altre dels imperants a visibilitzar i reclamar.

La invisibilitat, lamentablement, segueix present en molts àmbits de les nostres vides, així com els prejudicis i estereotips sobre les dones lesbianes, de manera que segueix sent necessària la sensibilització i formació del personal sanitari, especialment d'atenció primària i ginecològica, així com el personal de centres geriàtrics, i forces i cossos de seguretat de l'estat.

Malgrat tot, **son moltes les dones lesbianes que en els últims anys han aconseguit donar un pas endavant i ser visibles en diferents àmbits**, com la política, els mitjans de comunicació, la cultura, l'esport, la salut o l'educació, i aquesta visibilitat és important perquè ens converteix en referents positius i de diversitat per a altres. A nivell d'espai públic, a Catalunya comptem amb els Jardins de Safo, ubicats a Barcelona, però creiem necessari un major reconeixement a l'afecte i simbolismes lèsbics en l'espai públic.

Tot això, és important, per nosaltres, però sobretot per totes aquelles que avui encara no poden ser elles mateixes, per totes aquelles que s'enfronten o conviuen en espais i amb persones intolerants que no reconeixen la diversitat afectiva-sexual, de gènere i familiar. Per aquest motiu **és necessari aconseguir la implantació dels programes de formació i informació dirigits a tots els centres educatius** que incorporen la diversitat afectiva-sexual, de gènere i familiar en tots els currículums i nivells formatius, així com que aquest treball per la visibilitat es faci extensible a l'àmbit laboral.

En definitiva, la Visibilitat Lèsbica ha de ser transversal en diferents àmbits i al llarg de tot l'any perquè opta a donar-li, com ho diu, VISIBILITAT a totes les dificultats que comporta una doble càrrega social: el ser dona i lesbiana alhora. Prou lesbofòbia!

26 d'abril

dia de la visibilitat lèsbica

Observatori contra l'homofobia